

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Ordine Cognitionum. Titulus X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

si ob necessitatem, vel pietatem, iudicium exerceri non potest, etiam de consensu partium, ferijs tamen introductis favore hominum partes renuntiare possunt, c. conquestus, ext. cod. & licet eod.

Iudex pro tribunali sedens, si scienter assignat diem feriatam partibus presentibus, & feriatam esse non ignoratibus, si partes non contradicant, renuntiasse exceptioni feriarum videntur, c. quod ad consultationem, ext. de re iud.

DE ORDINE COGNITIONUM.

Titulus X.

Continuatio.

Lapsis ferijs, omniq; impedimento alio sublato, iudex audiendis, cognoscendisq; causis, ut absq; mora ad finem perducantur, operam nauare debet. Sed quia plures quandoq; quaestiones ab vna & eadem, vel à diuersis partibus, proponuntur, aliquando incidunt, aliquando emergunt in iudicijs, ne confusio definitioni pariat impedimentum, inter eas certum cognoscendi & definiendi ordinem seruabit.

Quis ordo Cognitionum?

Cum duae quaestiones in iudicio proponuntur, aut sunt ambae principales, aut vna est principalis, & altera incidens; si quidem vtraq; sit principalis & civilis, quae prius proponitur, primò tractabitur, & vna sententia terminantur, licet sint aequales, dummodò se non contingant, c. 2. extr. de ord. cog. & sit talis quaestio, de qua iudex alias cognoscere possit, si verò sint criminales & inae-

310 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
quales, tunc maior minori præponetur. Si à diuer-
sis partibus diuersæ quæstiones proponuntur,
quarum vna est ciuilib, altera criminalis: & qui-
dem si Actor ciuilem proponit accusationem,
Reus autem criminalem, criminalis prius tracta-
bitur, quàm ciuilib, c. ciuili, 3. quæst. ii. tex. in l. fi.
C. de ord. iud. Nisi ciuilib præiudicialis sit crimi-
nali, quia tunc primò tractabitur ciuilib, c. si cri-
men, 3. q. ii. Si non ambæ fuerint principales, sed
vna incidit alteri, tunc de incidèti principali pri-
us cognoscendum & pronuntiandum est, l. ordi-
nata, ff. de liberali causa, c. si de hæreditate, 3. q. ii.
Quod verum est, si incidens sit talis, quæ non pa-
tiatur litem contestari, sed impediatur cognitione
principalis negotij, nisi primò pronuntietur su-
per ea. Quòd si patiatur, prius est cognoscendum
de principali, Gul. l. 3. ff. de præuar. & Bal. tit. de
inciden. quæst. Est. n. regula: quòd quotiescunque
aliquid opponitur in iudicio, propter quod im-
peditur cognitio principalis negotij, prius de eo
cognoscendū & pronuntiandum esse, cum iudex
aliter iurisdictione expedire nõ possit, c. tuã, ex-
tr. eod. Verùm in Camera, non obstante inciden-
ti quæstione præiudiciali, imponitur Reo litis cõ-
testatio, saluis tamen ipsi suis exceptionib. & de-
fensionibus, quibuscunq; post litem contestatam
proponendis. Vnde, si post litem contestatam,
per viam reconventionis, vel alio modo Reus ob-
ijciat quæstionem præiudicialem, quæ de sui na-
tura coram alio iudice terminanda sit, eaq; verè
existente, perimatur quæstio principalis, tunc il-
la principalis quæstio remittitur ad iudicem or-
dina-

dinarium, & interim, donec ea terminetur, principalis causa quiescit, Mynsi. obser. vlt. cent. 1.

Multifariam autem incidere quæstio dicitur. Primò incidit ciuili ciuili: vt si petenti hereditatem patris, opponitur, quòd sit spurius, c. lator, extr. qui filij sint leg. 2. Ciuilis incidit criminali: vt, si, accusatus de plagio, dicat, se dominum, l. pteses, C. de plag. Vel, si agenti de adulterio, obijcitur quæstio statûs, l. quoniã, C. de adult. 3. Criminalis incidit ciuili: vt, si agenti per aliquod instrumentum obijciatur quæstio falsi, l. damus, C. ad l. Cor. de fals. 4. Criminalis incidit criminali, cum agenti de adulterio opponitur de lenocinio, l. 2. ff. ad l. Iul. de adult. Dicitur etiam incidens quæstio, emendatio, & mutatio libelli, quæ fieri potest ex eadem instantia, quando libellus peccat in materia: secus si in forma. Quia omninò debet esse nouus libellus, forma substantiali mutata, l. si accusaturus, ff. de adult. Dicitur etiam incidens quæstio, replicatio, quæ potest cumulari cum petitione, si Actor velit: vt peto decem ex mutuo, non obstante pacto, De non petendo, quod postea fecisti. Dicitur etiam incidens quæstio, reconuentio, præsertim si cõtingat principalem petitionem, l. si idem, ff. de iurisdic. omnium iudicum.

DE PLVS PETITIONIBVS.

Titulus XI.

Continuatio.

Solet iudex Actoris plus petentis fraudem post determinationem incidentium quæstionũ pœnis legitimis, quandoq; coërcere.

V 4

Quis